

**KÖSZÖNTŐ BESZÉD
A XX. SZÁZADI NÉPIRTÁSOK EURÓPÁBAN
ÉS A KERESZTÉNY-ZSIDÓ EGYÜTTÉLÉS
SZÍNTEREI MA NEMZETISÉGGÖZI
TUDOMÁNYOS KONFERENCIA ZÁRÓ NAPJÁN**

Tisztelt Vendégek!

Mindig fontos, hogy nagy dolgokban is össze lehessen fogni. Ilyen a mai Holokauszt emlékülés, és nagy megtiszteltetés a Gál Ferenc Főiskola és a fenntartó Szeged-Csanádi Egyházmegye számára, hogy a *Holokauszt Emlékév* során több országos rendezvénynek is részese lehetett, Budapesten és Szegeden egyaránt, és a most pedig Hódmezővásárhelyen, a *XX. századi népiirtások Európában és a keresztény-zsidó együttélés színterei ma* nemzetiségközi tudományos konferencia harmadik tematikus napján. Köszönöm az Emlékpont Múzeumnak, hogy ebben is társak lehetünk.

A mai alkalom is a legfontosabbról szól: magáról a történelemről, a megtörtént események feltárásáról, és mindannak a megfogalmazásáról, ami csak tapasztalat, ami csak üzenet, ami csak figyelmeztetés lehet.

A mai alkalom a Holokauszt embertelen valóságáról szól, az emberről, aki részese volt a Holokausztnak, aki előidézője, megvalósítója, cinkosa volt embertelen eszmék meggyökerezésének és megnyilvánulásainak, aki könyörtelen gyilkosa volt ember-testvéreinek. És szól a mai nap a közömbösökről, akik hallottak, láttak, de mégsem hittek. Nem hitték, nem is akarták elhinni az áldozatokat, és ezzel szolgálói lettek a gyilkosoknak.

Szól a mai alkalom az emberről, aki elveszett mindebben, sorsa az üldöztetés és a halál lett, szól a mai nap az áldozatokról.

És kell szólnia a mai napnak azokról, akik hittek, ezért szólunk a segítőkről, akik emberek maradtak. Azokról is, akik a reménytelenség idején mentették a reményt, a hitet, az önzetlen szeretetet. Szíves figyelmükbe ajánlom, hogy a Gál Ferenc Főiskola a Holokauszt Emlékközponttal egy vándorkiállítását hozott létre azokról, akik a bajban is testvérek maradtak, akik ismeretlenül is menteni akarták testvéreiket, akik számunkra is meg akarták menteni az embert. Akik Embermentők voltak.

Megtisztelő minderről szólni: megtisztelő, megrendítő és felemelő. Megrendítő a bűnök felidézése, és felemelő a jóra törekvőknek, az Embermentőknek a néven nevezése.

A hit, az emberi méltóság és a szabadság fogalma nem egyeztethetők össze a gyilkos ideológiákkal, sem a faszizmussal, sem a kommunizmusmal.

Ezért zúdult ránk a Teremtő ellenségének, az emberiséget leigázó „Nagy hazugnak” pusztító haragja, aki gyűlöli az igazságot és terjeszti a hazugságot a világban. A Holokauszt éveiben a sötétség Európa nagy részén elhomályosította az emberek elméjének világosságát, és a jót rosszal helyettesítette, a terror, a szolgaság és az álnokság országát építve a Földön. A Teremtő szavát, Krisztus Evangéliumát, az élet és a szentség szavát túlharsogta a gyűlölet és a halál perverz tanítása. Akkor hazánkra is a gonoszság hulláma csapott le...¹

Ferenc pápa az I. világháború kitörésének évfordulóján így fogalmazott a háborúkról és azok során egész népekre kiterjedő gyilkosságokról, az embertelenség korszakairól:

„Mialatt Isten folytatja teremtését és nekünk, embereknek az a hivatásunk, hogy együttműködjünk művével, a háború pusztít. Lerombolja Isten legszebb teremtményét is: az emberi lényt. A háború mindent felborít, a testvérek közötti köteléket is. A háború örültség, fejlődési terve a pusztítás: a pusztításon keresztül akarja kifejleszteni önmagát!

A kapzsiság, az intolerancia, a hatalomvágy... olyan mozgatórugók, amelyek háborús döntésre sarkallnak, és ezeket az indokokat gyakran egy ideológiával igazolják; de előbb ott van a szenvedély, ott van az eltorzult indíttatás. Az ideológia egy igazolás, de amikor nincs ideológia, akkor ott van Káin válasza: »Engem mit érdekel a testvérem?«, »Talán őrzője vagyok testvéremnek?« (Ter 4,9). A háború nem tesz különbséget senki: idősek, gyermekek, anyukák, apukák között... »Engem mit érdekel?«.”

Mostani konferenciánk, annak első két tematikus napja és a zsidó Holokauszttal foglalkozó mai esemény is nagyszerű tagadását bizonyítja Káin válaszának: igen, minket érdekel, mert mi őrzői vagyunk testvérünknek!

Kérem a Történelem Urát, hogy kísérje áldása ezt az ülészakot!

Hódmezővásárhely, Emlékpont Múzeum, 2015. február 22.

Dr. Kozma Gábor
rektor
Gál Ferenc Főiskola

---

¹ Ld. Molnár Imre: *Az igazság szabaddá tesz*. METEM, Budapest, 2011.